

לו: הוא נידון ל-15 שנות מאסר, היעבר ל"מוסד-חינוך" במירוב, במרחק 200 קילומטר מירושלים, נכלא בתא אחד עם גנרלים ציניים, אשר אחד מהם היה בלתי-שישוי.

יד מושטת. כאשר נכנס אורנשטיין ל"תאו" ציפה לקבלת פנים חמה: אחד הסוהר ריב גילה לו כי הגנרלים הבטיחו לרסק את שיניו של כל יהודי שייכלא בחברתם. אולם כל אנרופים לא הונפו. במקומם הוש"טו לו יד אמיצה — יד גיסו הכלוא של ה"משורר-הסופר הצ'כוסלובקי הנודע. קארל צ'אפק.

בינתיים עשה משרד-החיוץ הישראלי מאמץ צים נואשים לשחרר את אורנשטיין. גם הא"סיר עצמו לא ישב באפס-מעשה. הוא כתב אל נשיא צ'כוסלובקיה, ביקש חנינה, ביסס את בקשתו על הייחוד המסורתי בין י"ש ו"ראל לצ'כוסלובקיה, הבטיח לפעול להידוק הקשרים בין שתי המדינות.

התשובה על הבקשה באה רק כעבור שנה. ביום ד' שעבר הוזמן אורנשטיין אל מפקד "מוסד החינוך", נצטעה לקום, האזין בהתרגשות למסכת שהוקרא לו: התובע הכללי של ממשלת צ'כוסלובקיה ציחה לשחרר אותו ממאסרו, לגרוש מן המדינה.

עוד באותו יום הולבש יעקב אורנשטיין חליפה חדשה, אשר נקנתה בכסף שהוחרם ממנו, נמסר לאנשי-החירות הישראלית בפראג. אנשי-החירות נתבקשו להתום על קבלת ש"אורנשטיין הגיע בשלום, לא היססו לעשות זאת: הוא היה משלוח רב-ערך.

דת

יובל עליו

השבוע חגג הרב עמרם בלוי (62) את יובל

רות-השילומים פחות מחצי אחוז מכלל היי צור הגרמני.

העתונאים שהשתעממו במקצת למשמע מ"ח"העובדות והמספרים התעוררו רק עם רא"שית דבריו של ד"ר פליקס שנער, ראש מש"ל חתה-השילומים. אמר שנער: "ככל שנקדים למצוא אומץ ולפתור את בעיית יחסינו עם גרמניה, כן ייטב לנו".

היתה זו הצהרה כללית למדי, אולם הלל דן, מנהל חברת-השילומים, הסביר אותה ב"צורה שאינה משתמעת לשתי פנים: "היעול פרעון השילומים ואישור-הפיצויים האישיים יתאפשר רק אם נסכים לשהותם של נציגים גרמניים בארץ, ולבואה של משלחת מסחרית גרמנית לכאן".

היעיתונאים מהרו לאחוז בעפרונותיהם. אך למ עוד בטרם הספיקו לעשות זאת, הטיל דן פצצת אינפורמציה שניה: הממשלה תדון ב"קרב בבקיה של מתן רשות-כניסה לישראל לאיניות גרמניות, נושאות סחורות-שילומים. הוא שכת, כנראה, את דברי משרד-החיוץ, ש"הצהיר בשנה שעברה לפני עיתונאים כי "עגינת אניות גרמניות במימי ישראל לא תתכן בעתיד הקרוב".

לא היתה זאת ההפתעה האחרונה בדבריו של דן. בדברו על בעיית הסכונאים הגרמנים, הוסיף ואמר: "הניצול היעיל של הציוד רב-הערך, שהומינה ישראל בגרמניה, יהיה אפי שרי רק אם היא תתיר לטכנאים גרמניים לבוא לארץ, להרויך את העובדים המקומיים.

בסיום מסיבת-העיתונאים היה כבר ברור כי הלל דן לא אמר את דבריו על דעת עצמו: ממשלת ישראל נקטה בגישה ריאליסטית י"ר, חר, הבינה כי מצע עם סחורות גרמניות פ"ר רושו גם מצע בלתי נמנע עם הגרמנים עצמם.

מטע התמרים העיני-רדיאני מסוגל ל"התקיים על מי התהום הערבתיים. ללא כל השקאה, בתוך המלחה: להפיק, עם זאת, יבול שוה לזה של תמרי עמק-הירדן הגד"לים באדמה פורייה על מיהשקיה.

עשב רודוס, מספוא רב-ערך לבקר, מסוגל להגע באדמת הערבה לגובה של 2,5 מטרים, גובה שקשה להשיגו בכל איזור אחר בישראל.

למרות החוב הכבד, אין התרנגולות המתורבתות סבלות מהתעלפויות וממח"לות, כמו באיזורים חמים אחרים, ונית,

נרגו מן הנסיון לערבב מדע בפוליטיקה: "אם אדם מקבל התקפת-לב במשרד-רימ"ס הכנסה, האם גם זה קרה באשמתו של שרת?" הוא הרים את שפופרת הטלפון, התקשר עם וועדת-החקירה, התנדב להעיד. **מַעַם רַע.** זו לא היתה וועדת-החקירה היחידה. בו בזמן שהאולם הקטן של בית-המשפט המחוזי הירושלמי היה כמעט ריק מאדם, היה אולם קולנוע אנב"י, תל-אביב מלא עד אפס מקום: בליל שבת ערכה שם תנועת-החירות משפט ציבורי על הגשא: "מי אשם במותו של סיני?" גם כאן הסיקו מסקנות, הוציאו פסקי-דין: במותו

חוזר שמעון אורנשטיין

14 חודשים ל-4 מנועים

לגדלן ללא צינון הלול באמצעות המטרת מים, מצרך לא-זול בערבה.

פילוסופיה הזרית. צבי לוז היה מלא התלהבות מסיכויי החקלאיים של המקום. "התמרים שלנו", אמר, "מבשילים לפני כל תמר אחר במדינה, וניתן להשיג עבורם בש"ק מחיר נהדר. אותו הכלל חל גם על העגבניות שלנו, התופסות השנה שטח נכבד" של שלושים דונאם, משגות בשוק בעינה: זמחה מחיר של לירה או לירה וחצי הקילו. גם התרנגולות יוכלו לפרנס את עצמן בכבוד, אם ייוצר באילת ובמחצבה שוק סמוך. והעדר שלנו אינו זקוק לכל מוזן נוסף. פרט לצמחי המלחה שהוא מוצא בשפע בקרבת נחל הערבה".

האם חושבים צבי לוז וחבריו להשתקע במקום בקביעות? השבוע, כאשר חגגה עין רדיאן את ראשית שנתה הרביעית, לא היתה לו תשובה ברורה על כך. "אני חושב לנסוע בשנה הבאה להודו. אמר מהורהר. "הפילוסופיה היהודית נראית לי כל כך מעניינת".

שילומים

פצצת-אינפורמציה

השבוע הצטופפו שלשים איש באולמי-השיבות של אגודת-העתונאים, תל-אביב, הא"זינו לדין-וחשבון מלא על כל אשר התרחש מאז נחתם הסכם-השילומים בין ישראל וגר"מניה המערבית, בשנת 1952.

הגילויים שהושמעו באותו מעמד היו רבי חשיבות: שנתיים ועשר חדשים לאחר חתימת הסכם כבר מולאו רבע מהזמנות ישראל לדלק, ציוד כבד ומוצרים אחרים. סחורות ה"שילומים שנמסרו לישראל עד כה נערכו ב"900 מיליון מארקים גרמניים, מזה 250 מיליון מארקים, שניתנו כמפרעה על חשבון השילור"מים בעתיד.

בראש רשימת ההזמנות של ישראל עמד, כמוכך, הדלק: 225 מיליון מארקים מספ"י השילומים הוצאו עליו לבד. משאר הסכומים הוצאו 45% על חומרי-גלם. בשנה הבאה תגדל ההקצבה לחומרי גלם עוד יותר.

השיעומים פגו. בתוך כל הרעש שנתערר בר ישראל וגרמניה מסביב להסכם-השילור"מים נשאר דבר אחד ברור: הסכומים ש"ל"מה גרמניה לישראל לא פגעו כלל בעוצמתה התעשייתית. לפי הערכת מומחים היה סו"ר

של סיני אשם המשטר כולו וגם אלה ש נתנו את קולותיהם למפלגות הקואליציה. הקהל יצא מן האולם כשבפיו טעם רע.

נוב

הם יחליטו מחר

בסוכה קטנה, בנוייה מלבנים וכפות תמר"ים מיובשות, השתרע על מיטה מאובקת היטב צבי לוז, (25), כשרק תחתוניו האפורים לעירו וקרא בשקידה רבה כמה ספרים ודונים בפילוסופיה האכזיבטיסטית ליטטית של קירקגאארד וסארטר. לא היה במראה שום דבר מוזר, אילמלי התרחש בלב הערבה, בקודה השוכנת 41 קילומטר צפונית לאילת והנקראת בעברית צחה יטבתה ובע"בית צחה פחות עיני-רדיאן.

לא היה זה הקו המוזר היחיד בצבי לוז, שמאו ילדותו מכנים אותו כל מכריו "צביביק": דוא החל את חייו ככך קבור"צה, דגניה ב" שבועמק הירדן, אך כחזורו משיירותו הצבאי במלחמת תשי"ח הביא אתו, פרט לשפם דוקרני ודרגת סרן, גם הש"קפות מרדניות במקצת לגבי רעיונותיה, ובעיקר לגבי חייה, של קבוצתו הוותיקה. לאחר שנתיים של נס ון למאבק על דעותיו הבלתי-בהירות, אך הנובעות מאי-סיפוק מן הקיים, החליט כי סיכויי לנצחון הם אפסיים, גמר אומר להיסוג, יצא לשנת לימודים באוניברסיטת העברית בירושלים, בה ניסה למצוא פתרון לבעיותיו בקורס פילוסופי.

ממזרח יצא מתוק

השנה הסתיימה מבלי שכתבי קאנט והגל יקרבוהו אף ב"מקצת לפתרון הנכסף. "צביביק" החליט לנסות לעבור קורס אחר, ירד במכונית המשאן הראשונה שנודמנה על פרט לעיני רדיאן. הוא לא היה יחיד: דרכו ליחיד" הנח"ל הנמצאת במקום, שרשמית הינו הר אחות צבאית בלבד, התלקטו שם עוד בניו ובנות ממשקי ההתיישבות שהותיקים (ביניהם: גבע, אפיקים, מסדה). בעוד ש"יחידת הנח"ל מהווה מחנה צבאי, בעל אופי מיוחד אימנם, התמסרו הם לתפקידם מתוך התנדבות בלתי-מאורגנת, לקחו על עצמם את גי ולו של המשק החקלאי המקומי, הועיר עדיין.

תוך כדי עבודה גילו כמה פרטים מעניינים:

עמרם בלוי ובניו על ספסל הנאשמים

50 ל"י ליובל ה'50

לו ה'50. לא היה זה יובל הסמכתו לרבנות, או נישואיו, או הקמת קבוצת-קנאים שנת פרסמה בכל הארץ בכינוי נטוריקרתא. היה זה תג אחר לגמרי: זו הפעם ה'50 נעצר הרב והואשם בהפחת הסדר הציבורי.

ב'49 מ'50 המקרים היה כתב-האישום מנ"סח באחידות מפליאה: "ביום שבת (תאריך), יצא הרב עמרם בלוי עם קבוצת-חרדים ו"הפריע לתנועת-מכוניות ברחובות-ירושלים". גם פסק-הדין היה אחי: ערבות עצמית ל"התנהגות טובה.

אך מה ערך יש להתחייבות בפני שופט בן העולם הזה לעומת הסכנה הנשקפת לחוקי תורת-משה? כל פסקי הדין לא הועילו. לא הועיל אפילו גירושו של הרב לכלא-יפו. הוא הכריז שהוא יצום עד מותו, אם לא יוחזר לירושלים הבינלאומית. השלטונות מיהרו ל"החזירו.

פעילות חילונית השבוע היה כתב-האישום שונה במקצת: הרב עמרם בלוי ה"עביר את פעילותו לימות-החיל. ביום ג' טע"ב נישגשו הוא, בנו ישעיהו וקבוצת-חרדים למגרש ספורט ירושלמי, זעקו מרות על ה"בנים והבנות ששיחקו בכדור יחד. היתה זו תחילת דרך בלתי רגילה, אך סוף הדרך היה רגיל בהחלט: תחנת-המטרה.

הפעם סירבה המשטרה לשחרר את בלוי בערבות עד יום-המשפט, ורק ביום ו' הובא

חוזרים

משלוח רב-ערך

השבוע ירד ממטוס בעל ארבעה מנועים בשדה-התעופה בלוד כבר היחור, עטוף במעיל-חורף. העתונאים והצלמים עפו עליו כמנ"א בים רעבים, הפרידו בינו לבין אשתו ושני בניו שחיכו לו. לא היה כל פלא בכך: האיש היה עצור אורנשטיין, שחזר ארצה לאחר היותו עמיר משך 14 חודש בצ'כוסלובקיה.

"לא ישבתי בבית-סוהר", הכריז אורנשטיין בלוד, "נכלאתי במוסד לחינוך".

החינוך התחיל בסתו 1952, כאשר ביקר אורנשטיין לרגל עסקיו בצ'כוסלובקיה. הוא נעצר באורח פתאמי והודאוחו שימשו בידי הקומוניסטים כחוליה חשובה, כדי לקשר את ישראל עם ארצות-הברית, להאשימן באירגון רשת-מחתרתית נרחבת. הן שימשו גם גורם מכריע בפסקי-דין המחט שהוצא על רודולף סלאנסקי, מי שהיה מנהיג המפלגה הקומוניסטית בצ'כוסלובקיה, ועל קבוצת חבריו מצמרת-המפלגה — ברובם יהודים. משפט סלאנסקי היה אחד השיאים בגל האנטי-ציוני שסחף את הגוש המזרחי, נסוג רק לאחר מות סטאלין.

"הודאוהי לא באו מתוך כפייה", סיפר אורנשטיין לעתונאים, "הודיחי מרצוני ה"טוב". אולם נראה כי רצונו הטוב לא עזר